

Hebreeën 11:7-16

Vanavond wil ik graag verder gaan met de Hebreeënbrief. Het 11^e hoofdstuk van Hebreeën is een opsomming van voorbeelden van geloof. Maar liefst 18 keer komt het zinnetje 'door het geloof' voor in dit hoofdstuk. De vorige keer hebben we stilgestaan bij de voorbeelden van geloof van Abel en van Henoeh. Vandaag kijken we naar Noach en Abraham.

Het eerste vers omschrijft geloof als *de zekerheid der dingen die men hoopt, en het bewijs der dingen die men niet ziet*. Dit geloof zien we ook bij Noach. Er was immers nog helemaal niets te zien van de zondvloed. Noach had er alleen maar door een godsspraak van gehoord. Maar door zijn geloof was Noach er zeker van dat die zondvloed zou komen en daarom bouwde hij vol eerbied de ark tot redding van zijn huisgezin. Hij moet wel veel respect voor Gods spreken gehad hebben om een reddingsboot op het droge te bouwen in een tijd van vreugde en veiligheid onder de mensen. Want de Here Jezus omschrijft in zijn bekende rede over de laatste dingen in Matt.24 de tijd van Noach als een tijd van onbezorgdheid. De mensen waren etende en drinkende, huwende en ten huwelijk gevende, tot op de dag, waarop de gelovige Noach in de ark ging. Door dat geloof veroordeelde hij de wereld, zegt onze tekst. Noach nam afstand van de wereld om hem heen die niet met God rekende. Een wereld die helemaal opging in het waarneembare. Noach was volgens 2 Petr. 2 door zijn daden een prediker der gerechtigheid. Met zijn jarenlang getimmer, gezaag en geschaaf getuigt Noach van zijn vast geloof in de dingen die nog niemand ziet. Daarom waren zijn tijdgenoten niet te verontschuldigen voor hun ongeloof. En zo werd Noach een erfgenaam van de gerechtigheid.

Hier zien we een accentverschil met de apostel Paulus. Paulus benadrukt in zijn brieven dat wij zijn gerechtvaardigd door het geloof, nu al. De schrijver van de Hebreeën ziet die rechtvaardigheid als iets wat in de toekomst ligt. De erfenis die ons wacht. Dat is op zich geen tegenstelling, maar een andere invalshoek. De rechtvaardigheid door het geloof die we nu al bezitten, zal straks, bij de wederkomst van Christus, ten volle ons deel worden.

Voor Abraham geldt hetzelfde als voor Noach. Ook hij gaf een illustratie van een vast geloof in de dingen die je nog niet ziet. Net als Noach had hij Gods roepstem gehoord en hij heeft daarna in geloof gehandeld. Hij is op reis gegaan naar die

onbekende bestemming en door zijn geloof was hij er zeker van dat hij die bestemming later zou erven. Maar toen hij in dat land aankwam en zich er vestigde bleek uit niets dat hij dit land ooit zou gaan bezitten. Hij was er een vreemde. En dat was in zijn tijd heel wat ingrijpender dan in onze tijd. Hoewel ook onze tijd niet vrij is van vreemdelingenhaat, is er toch sprake van een zekere rechtsbescherming. In Abrahams tijd ontbrak die volledig. Als vreemdeling was je overgeleverd aan de gunsten en grillen van de bewoners van het land. En zo woonde Abraham als een nomade, niet in een huis, maar als een zwerver in tenten. Dat gold ook voor Izaäk en Jakob trouwens, die erfgenamen van dezelfde belofte waren. Hoewel niets er op wees dat Abraham dit land zou beërven trok hij niet weg. Wat bezielt nu zo'n man van 75 jaar om er op uit te trekken, een onzeker zwerversbestaan te gaan leiden, waardoor hij nergens meer echt thuis is. Wat zit daar achter. Abraham was op zoek. Op zoek naar een vaderland. Door het geloof was hij er zeker van dat dit land eens zijn eigendom zou worden. Niet door landverovering. Hij verwachtte het land van de toekomst uit de hand van de Schepper. En toch is Kanaän nooit echt zijn vaderland geworden. Het enige stukje grond dat hij in bezit kreeg, was een graf. Het graf van Sarah. Dat kun je nog niet echt een vaderland noemen.

Kanaän was wel het beloofde land. God had het beloofd en toch is het nooit echt Abrahams vaderland geworden. Hij bleef een bijwoner, iemand die niets te vertellen had en er niet thuishoorde. En toch bleef Abraham rondtrekken in Kanaän van de ene plaats naar de andere. Waarom? Wat bezielt hem? Wel, zegt de schrijver van de Hebrreeën, daaraan kun je nu zien, dat het Abraham uiteindelijk niet te doen is om een aards vaderland. Abraham maakte geen deel meer uit van zijn familie of volk. Dat vaderland was hij kwijt. Maar ook in Kanaän hoorde hij er nog niet echt bij. Dat was ook zijn vaderland niet. Daaruit bleek dat hij op zoek was naar een ander vaderland. Een beter, een hemels vaderland.

Dat is nu zo typisch aan geloven! God had gezegd dat land is voor jou. Maar Abraham zag er niets van. Een land dat van jou is, daar kun je je vestigen en steden bouwen. Voor Abraham en Izaäk was dat onmogelijk. Zij woonden in tenten. En een tent staat voor voorlopigheid en kortstondigheid.

In die zin gebruikt Paulus in de 2^e Korinthe brief het beeld van een tent ook. We weten allemaal hoe het staat, zegt hij. Als de tent die onze aardse woning is, wordt

afgebroken en neergehaald, heeft God voor ons een gebouw gereed in de hemel, een onvergankelijk, niet door mensenhand gemaakt huis. Het is duidelijk dat Paulus hier het woord 'tent' gebruikt als beeld voor het leven op aarde, dat gekenmerkt wordt door kortstondigheid en tijdelijkheid. En het woord 'huis' verwijst dan naar het leven op de nieuwe aarde, naar het eeuwige leven, dat gekenmerkt wordt door vastheid en duurzaamheid. Een tent is een tijdelijk verblijf, een huis blijft waar het is.

Dezelfde tegenstelling is ook in Hebr. 11 aan de orde. Abraham, Izaäk en Jakob woonden in het beloofde land in tenten. Dat wil zeggen dat ze daar nog niet waren, waar ze wezen moesten. Ze hadden de uiteindelijke rust nog niet bereikt. Ze waren wel aangekomen in het beloofde land, maar hadden hun eindbestemming nog niet bereikt. Die eindbestemming is de stad met fundamenten, waarvan God de architect en bouwmeester is. Pas als ze daar waren aangekomen, zouden ze in hun werkelijk vaderland zijn en zou het tentbestaan voorgoed verleden tijd zijn. In dat land, in die stad komt de wereldgeschiedenis tot voltooiing. Daar vindt Gods belofte van het beloofde land zijn definitieve vervulling.

Toen Abraham, Izaäk en Jakob stierven hadden ze de vervulling van die belofte nog niet gezien. Zij zijn hun leven lang vreemdelingen en bijwoners geweest. In dat opzicht verkeren wij nog in dezelfde situatie. Ook nu zijn Gods beloften nog niet volledig vervuld. Die stad met fundamenten is nog niet uit de hemel neergedaald. We leiden als het ware nog een tentbestaan, een tijdelijk, kortstondig bestaan. Onze tent kan zomaar worden neergehaald en afgebroken. Anders gezegd: we bevinden ons nog in de periode van geloven en nog niet in die van aanschouwen. We zijn net als Abraham nog vreemdelingen die leven uit het geloof dat God zijn beloften zal gaan waarmaken.

Maar net als Abraham vast geloofde in dat wat nog niet zichtbaar was, mogen wij dat doen. En voor wie dat doet, de mensen die zo geloven, schaamt God zich niet om hun God te heten. Voor zulke mensen heeft Hij een stad bereid (16).

Amen